

Development and Psychometrics "Factors Affecting Sports Poverty Scale"

Somayeh Alizadeh¹, Hamid Janani^{2*}, Mohammad Rahim Najafzadeh², Jafar Barghi Moghadam², Amir Dana²

1- PhD Student in Sports Management, Department of Physical Education, Faculty of Humanities, Islamic Azad University, Tabriz, Iran.

2- Assistant Professor, Department of Physical Education, Faculty of Humanities, Islamic Azad University, Tabriz, Iran.

Corresponding author: Hamid Janani, Assistant Professor, Department of Physical Education, Faculty of Humanities, Islamic Azad University, Tabriz, Iran.

Email: janani@iaut.ac.ir

Received: 2 March 2021

Accepted: 4 Jan 2022

Abstract

Introduction: Sport is considered to be a problem for the development and maintenance of physical and mental health in society and its lack is considered a problem. The purpose of this study was development and Psychometrics "Factors Affecting Sports Poverty Scale".

Methods: The present research is methodological and a combination of quantitative and qualitative methods. In the qualitative section, semi-structured interviews were conducted with 20 faculty members and sports officials. In the quantitative part, content validity was measured by content validity ratio using Lawshe table. Content Validity Index was measured by Waltz & Bausell method. The construct validity was calculated by exploratory and confirmatory factor analysis among 460 participants in public sports in West Azerbaijan province who were randomly selected by cluster sampling. Reliability was measured by internal consistency method by calculating Cronbach's alpha coefficient and composite reliability was performed by 40 participants of public sports in West Azerbaijan province who were non-random and convenience. Data analysis was performed in SPSS. 24 and PLS .1.2.3.

Results: From the findings of the qualitative section, scale items were obtained. The content validity ratio was 0.73 and the Content Validity Index was 0.84. The results of factor analysis with 192 items showed 16 subscales. The reliability of the scale was obtained by internal consistency method by calculating Cronbach's alpha coefficient of subscales between 0.72 to 0.92 and composite reliability between 0.73 to 0.94.

Conclusions: The "Factors Affecting Sports Poverty Scale" was developed with validity and reliability. Therefore, its use is recommended to measure and identify the factors affecting sports poverty.

Keywords: Sports Poverty, Factor Analysis, Development and Psychometric Scale.

طراحی و روان‌سنجی «مقیاس عوامل مؤثر بر فقر ورزشی»

سمیه علیزاده^۱، حمید جنانی^{۲*}، محمدرحیم نجف زاده^۲، جعفر برقی مقدم^۲، امیر دانا^۲

۱- دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی، گروه تربیت بدنی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی، تبریز، ایران.
۲- استادیار، گروه تربیت بدنی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی، تبریز، ایران.

نویسنده مسئول: حمید جنانی، استادیار، گروه تربیت بدنی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی، تبریز، ایران.
ایمیل: janani@iaut.ac.ir

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۱۰/۱۴

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۱۲/۱۱

چکیده

مقدمه: ورزش برای توسعه و حفظ سلامت جسمی و روانی در جامعه ضرورت است و فقدان آن، مشکل ساز تلقی می‌گردد. هدف از پژوهش حاضر، طراحی و روان‌سنجی «مقیاس عوامل مؤثر بر فقر ورزشی» بود.

روش کار: پژوهش حاضر از نوع روش‌شناسی و ترکیبی از روش‌های کمی و کیفی است. در بخش کیفی، مصاحبه نیمه ساختار یافته با ۲۰ تن از اعضای هیئت علمی و مسئولین ورزشی استان آذربایجان غربی انجام شد. در بخش کمی، روایی محتوا به روش نسبت روایی محتوا با استفاده از جدول Lawshe، شاخص روایی محتوا به روش Bausell & Waltz اندازه‌گیری شد. روایی سازه به روش تحلیل عاملی اکتشافی و تاییدی در بین ۴۶۰ تن از مشارکت‌کنندگان در ورزش همگانی استان آذربایجان غربی که به روش صورت تصادفی خوشه‌ای انتخاب شده بودند، محاسبه گردید. پایایی به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفا کرونباخ و پایایی مرکب با ۴۰ تن از مشارکت‌کنندگان ورزش همگانی استان آذربایجان غربی که به صورت غیرتصادفی و در دسترس بودند، سنجیده شد. تحلیل داده‌ها در نرم‌افزارهای اس‌پی‌اس نسخه ۲۴ و پی‌اس نسخه ۱،۲،۳ انجام شد.

یافته‌ها: از یافته‌های بخش کیفی، عبارات مقیاس بدست آمد. نسبت روایی محتوا ۰/۷۳ و شاخص روایی محتوا ۸۴ درصد بدست آمد. نتایج تحلیل عاملی ۱۹۲ عبارت و ۱۶ زیرمقیاس را نشان داد. پایایی مقیاس به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفا کرونباخ زیرمقیاس‌ها بین ۰/۷۲ تا ۰/۹۲ و پایایی مرکب بین ۰/۷۳ تا ۰/۹۴ بدست آمد.

نتیجه‌گیری: «مقیاس عوامل مؤثر بر فقر ورزشی» با روایی و پایایی مورد تایید، طراحی گردید. لذا استفاده از آن جهت بررسی عوامل مؤثر بر فقر ورزشی توصیه می‌گردد.

کلیدواژه‌ها: ورزش، فقر ورزشی، طراحی و روان‌سنجی، مقیاس.

مقدمه

نهادهای اجتماعی سازمان‌های غیردولتی، آموزشی، فرهنگی و دینی، از ورزش به عنوان ابزار هدایت عامه بهره می‌گیرند (۳). بعنوان مثال، دولت‌ها دریافته‌اند که ورزش می‌تواند شهروندان همراه تری داشته باشند که این چنین طرز تلقی از ورزش نمودی نو بوده و به این صورت، کشورهای پیشرفته صنعتی ورزش را ابزاری بسیار قدرتمندی برای هدایت، هماهنگی و کنترل شهروندان می‌دانند (۴). لذا ورزش یکی از مهم‌ترین شاخص‌های

ورزش (Sport) به عنوان پدیده‌ای مهیج، برانگیزاننده، موجد اتحاد ملی، عامل توسعه و ارتقای سلامت، جایگاه مهمی در جامعه دارد (۱). توسعه ورزش به عنوان زمینه ساز تأمین و تربیت نیروی انسانی سالم و تندرست، بخشی از برنامه‌های توسعه ملی به شمار می‌رود (۲).

در دنیای امروز به ورزش به عنوان عمده‌ترین ابزار تربیت نگر بسته و نهادهای سیاسی مانند دولت‌ها و احزاب و

زنان در برنامه های ورزش همگانی کاهش داشته است (۸). همچنین مدیر مرکز توسعه ورزش همگانی ایران در مصاحبه مورخ ۱۳۹۸/۱۱/۱۷ اعلام کرد که ۵۶ درصد مردم غیرفعال هستند. این کاهش تحرک و فعالیت بدنی در زندگی روزمره که به واسطه توسعه و گسترش امکانات و وسایل رفاهی و شیوه های نوین زندگی بوجود می آید، ضرورت برنامه ریزی برای فعالیت های جسمانی مورد نیاز جامعه را بیش از پیش نمایان می سازد (۱۲).

برنامه ریزی بلندمدت در موضوعاتی که رفتار پیچیده تری دارند (مانند فقر ورزشی)، بسیار دشوار است. این بررسی باعث می شود آن ها نسبت به آینده آگاهی بیشتری بدست بیاروند و دست به سیاست گذاری بزنند. در واقع سیاست گذاران با استفاده از شناسایی، اقدامات سیاسی را تحت تأثیر قرار می دهند و باعث می شوند آینده، در اختیار آن ها قرار گیرد نه اینکه آن ها مغموم آینده شوند (۱۳).

مساله مهم و قابل توجه این است که برای شناسایی عوامل موثر بر فقر ورزشی در جامعه، نیاز به ابزاری روا و پایا می باشد که بتوان توسط آن، فقر ورزشی را سنجید. اما، بررسی پیشینه پژوهش انجام شده در زمینه ی پژوهش حاکیست که پژوهش های اندکی در زمینه فقر ورزشی وجود دارد و بیشتر مطالعات در حوزه مشارکت در ورزش و فعالیت بدنی و به طور معمول در حوزه ورزش همگانی تمرکز داشته است (۱۴، ۱۵). تنها پژوهش پژوهش رنجبری و همکاران (۱۴) به تحلیل موانع فقرزادایی ورزشی در ایران پرداخته است. ابزار طراحی شده (نامگذاری نشده) دارای ۲۳ عبارت است. ابزار نامبرده به روش دلفی با شرکت ۱۷ تن خبره (۱۱ تن از اعضای هیئت علمی رشته مدیریت ورزشی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز و ۶ تن از مسئولین سازمان تربیت بدنی شهرستان ارومیه)، طراحی و به روش دلفی موانع فقر ورزشی شناسایی شده اند. روایی محتوای ابزار را به روش نسبت روایی محتوا و شاخص روایی محتوا، روایی سازه به روش تحلیل عاملی اکتشافی و پایایی به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفا کرونباخ و آزمون مجدد، مورد سنجش و تایید گزارش نموده اند. در پژوهش رنجبری و همکاران (۱۴)، جهت جمع آوری داده های کیفی اکثر نمونه ها اعضای هیئت علمی رشته مدیریت ورزشی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز بودند و در این خصوص می توان اذعان داشت درست است که

توسعه و پیشرفت کشورها می باشد (۵). Jones & Ratten. (۶)، توسعه ورزش (sport development) را مشتمل بر ساختارها، نظام ها، فرصت ها و فرآیندهایی می دانند که افراد را قادر می سازد در ورزش و تفریحات شرکت نموده و عملکرد خود را، تا سطح دلخواه ارتقاء دهند.

رویکردهای متفاوتی نسبت به توسعه ورزش وجود دارد که برخی از آن ها با نگاه قهرمانی و در برخی موارد نگاه سلامت عمومی و نشاط جامعه و در رویکرد دیگر نگاه اقتصادی مورد توجه قرار می گیرد. اما صرف نظر از این رویکردها، اهمیت فعالیت های بدنی و ورزش روز به روز در حال افزایش است (۷). این موضوع باعث شده که سرمایه گذاری های هنگفتی برای توسعه ورزش در اکثر کشورها انجام شود و سهم بالایی از تولید ناخالص ملی (Gross National Production) تولید ناخالص داخلی (Gross Domestic Product) به ورزش اختصاص یافته و این سهم در بسیاری از کشورها بین ۱/۵ تا ۲ درصد را شامل می شود (۷). در صورتی که سهم اعتبارات ورزش ایران از تولید ناخالص داخلی، تنها ۱/۱ درصد است (۸) که در مقایسه با سایر کشورهای پیشرفته کم است.

ورزش همگانی در بین انواع ورزش ها به ویژه ورزش های قهرمانی و حرفه ای نقش پایه و محوری داشته و کارکردهای گسترده ای را شامل می شود (۹). همچنین، در سند راهبردی نظام جامع توسعه تربیت بدنی ورزش کشور، نیز ورزش همگانی و تفریحی، نه به عنوان یک وظیفه، بلکه یک فرصت است. ورزش همگانی نیز نیازمند تدوین اهداف کلان، راهبرد ها و برنامه های عملیاتی است تا ضمن آگاهی از مسیر حرکت بتواند از هرگونه دوباره کاری، بیراهه رفتن و به هدر رفتن منابع مالی، انسانی، فیزیکی و اطلاعاتی خود اجتناب ورزد (۱۰). از سوی دیگر، لزوم توسعه ورزش سبب شده تا در جوامع مختلف به گسترش آن اقدام نمایند ولی عدم وجود عدالت در برنامه ها، نیروی انسانی و تجهیزات در ارتباط با ورزش، سبب شده تا فقر ورزشی شکل گیرد (۱۱). در این زمینه، نتایج مطالعات نشان داده که مشارکت مردم در ورزش، هنوز در سطح پایینی بوده و ورزش در ایران نتوانسته به کارکردهای خود در زمینه سلامت و تندرستی، نشاط اجتماعی، پرورشی و فرهنگی و سایر موارد، جامه عمل بپوشاند (۱). بعلاوه، مرکز بررسی های استراتژیک در گزارش خود نشان داد که میزان مشارکت مردان و

شهرستان ارومیه، سازمان تربیت بدنی شهرستان ارومیه، اداره ورزش و جوانان شهرستان ارومیه، آموزش و پرورش شهرستان ارومیه و اداره ورزش و جوانان شهر میاندوآب دریافت گردید. سپس در محیط کار نمونه های مذکور و در محیطی آرام به صورت انفرادی مصاحبه ها انجام پذیرفت. به منظور دقت و جلوگیری از فراموشی، از دستگاه ضبط صدا در مصاحبه استفاده شد شایان ذکر است، مدت زمان صرف شده برای هر مصاحبه حدوداً، ۱۵ تا ۴۰ دقیقه متغیر بود و کل زمان انجام مصاحبه ها حدوداً یکماه به طول انجامید.

پس از اتمام، مصاحبه های ضبط شده به صورت کلمه به کلمه روی کاغذ آورده و به طور همزمان با فرایند جمع آوری داده ها تحلیل شدند. سپس مصاحبه ها کدگذاری شده و کدهای مشابه به لحاظ مفهوم با یکدیگر ادغام شد و در گروه مرتبط، طبقه بندی شدند و این کار تا جایگزینی تمام کدهای استخراج شده، ادامه یافت. برای تحلیل داده ها در قسمت کیفی، از روش تحلیل محتوای عرفی و کدگذاری استفاده گردید. روند انجام کار به این شرح بود: ۱- مرور داده ها ۲- تدوین راهنمای کدگذاری ۳- سازماندهی داده ها ۴- طبقه بندی داده ها ۵- کدگذاری باز ۶- کدگذاری محوری ۷- تدوین گزارش نهایی تحلیل داده های کیفی (۱۷). جهت بدست آوردن روایی داده های کیفی از روش بکارگیری افراد متخصص مختلف برای جمع آوری، تجزیه و تحلیل و تفسیر داده ها استفاده شد (۱۸). برای بررسی پایایی و عینی بودن اطلاعات نیز از نظرات پژوهشگران خارج از پژوهش، بهره گرفته شد و مقبولیت داده ها (credibility)، با بازنگری همتا (check peer)، تاییدپذیری (confirmability) استفاده شد (۱۹). به این صورت که ابتدا اطلاعات کسب شده در اختیار پژوهشگران خارج از پژوهش (اعم از مدرسین دانشگاه و صاحب نظران در سازمان های ورزشی مذکور) قرار داده شد و مطالب مرتبط از نظر ایشان، تایید و مطالب نامربوط، حذف شدند؛ همچنین، برای قابلیت انتقال پذیری (transferability) سعی شد

جمع آوری داده های مصاحبه ها با حداکثر تنوع در نمونه ها، انجام شود تا معنی دار بودن یافته ها در موقعیت های مشابه رعایت شود؛ به این صورت که ابتدا اطلاعات کسب شده در اختیار پژوهشگران خارج از پژوهش (اعضای هیئت علمی دانشگاه که در مصاحبه ها، شرکت نداشتند) قرار داده شد و در این راستا مطالب مرتبط از نظر ایشان، تایید و مطالبی که نامربوط بودند، حذف

مدرس دانشگاه در این زمینه خیره محسوب می گردد اما، به نظر می رسد که کارکنانی که در یک اداره و سازمان ورزشی که به طور مستقیم با موانع ورزشی مواجه است نیز، شاید نظرات بهتر و کامل تری با یک مدرس دانشگاه که بطور غیرمستقیم با این مساله روبروست، داشته باشد. لذا، با توجه به کارکردهای ورزش در جامعه نیاز است با بررسی علمی در این حوزه به شناسایی عوامل مؤثر بر فقر ورزشی در بین افراد جامعه ضرورت دارد. لذا هدف از پژوهش حاضر با هدف، طراحی و روان سنجی «مقیاس عوامل مؤثر بر فقر ورزشی» انجام شد.

روش کار

پژوهش حاضر از نوع روش شناسی و ترکیبی از روش های کمی و کیفی است (۱۶). در بخش کیفی روش کار به صورت مصاحبه و جامعه آماری شامل کلیه افراد متخصص و خیره که در زمینه ورزش صاحب نظر بودند که شامل مدیران ورزشی؛ ورزشکاران؛ مدرسین دانشگاه و متخصصانی که در این زمینه تألیف و یا مقالاتی داشتند، بود. ۲۰ تن از اعضای هیئت علمی رشته مدیریت ورزشی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز، مدیران/ معاونین: شهرداری شهرستان ارومیه، سازمان تربیت بدنی شهرستان ارومیه، اداره ورزش و جوانان شهرستان ارومیه، آموزش و پرورش شهرستان ارومیه، اداره ورزش و جوانان شهر میاندوآب به روش نمونه گیری مبتنی بر هدف انتخاب و تا اشباع نظری داده ها، مصاحبه نیمه ساختاریافته ادامه یافت. معیارهای ورود به پژوهش شامل: ورزشکار بودن و داشتن تخصص ورزشی (با معیار داشتن تألیف/ مقالات علمی در حوزه ورزش)، مدیر/ مسئول ورزشی بودن در سال ۱۳۹۹ بود.

سوالات مصاحبه به شرح ذیل بود:

- ۱- فقر ورزشی در مناطق شهری و روستایی چگونه است؟
 - ۲- در کدام شهرها، فقر ورزشی بیشتر مشهود است؟
 - ۳- آیا در استان آذربایجان غربی، فقر ورزشی وجود دارد؟
 - ۴- عوامل مؤثر بر فقر ورزشی در شهرها و روستاها را به طور جداگانه توضیح دهید.
 - ۵- تفاوت فقر ورزشی در زنان و مردان چگونه است؟
 - ۶- علت فقر ورزشی در زنان و مردان چیست؟
 - ۶- کدام عوامل بیشتر در فقر ورزشی نقش را دارد؟
- مصاحبه ها به این ترتیب انجام شد که ابتدا مجوز از دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز، اداره رفاه شهرداری

۱ «ساده نیست»، ۲ «نسبتاً ساده است»، ۳ «ساده است»، تا ۴ «کاملاً ساده است» و واضح بودن عبارت نیز به ترتیب از ۱ «واضح نیست»، ۲ «نسبتاً واضح است»، ۳ «واضح است»، تا ۴ «کاملاً واضح است» مشخص می شود. در صورتی که نمره شاخص روایی محتوا کمتر از ۷۰ درصد بدست آمده بود، عبارت غیرقابل قبول بوده و حذف گردید، اگر بین ۷۰ تا ۷۹ درصد بود، عبارت به اصلاح و بازنگری نیاز داشت و اگر بالاتر از ۷۹ درصد بود، عبارت مناسب تشخیص داده شد (۱۶). همچنین، روایی صوری مقیاس به روش کیفی با استفاده از نظر ۵ تن از اعضای هیئت علمی رشته مدیریت ورزشی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز مورد بررسی قرار گرفت.

روایی سازه به روش تحلیل عاملی اکتشافی و تاییدی در بین مشارکت کنندگان (شهروندان زن و مرد) در ورزش همگانی استان آذربایجان غربی که به روش صورت تصادفی خوشه ای ۴۶۰ تن انتخاب شدند، اندازه گیری گردید. نمونه گیری به این شرح بود که در ابتدا از تعداد ۱۷ شهرستان در استان آذربایجان غربی، ۸ شهرستان به صورت تصادفی به روش قرعه کشی و نسبت به تراکم جمعیت (۳ شهر از شمال استان، ۴ شهر از جنوب استان و ۱ شهر از مرکز استان) انتخاب شد. سپس از هر شهرستان، بین ۵۷ تا ۵۸ تن به صورت تصادفی ساده به روش قرعه کشی بعنوان نمونه انتخاب شدند. شایان ذکر است، برای بدست آوردن تعداد نمونه مناسب طی مطالعه اولیه ای با استفاده از فرمول های آماری کوکران تعداد نمونه مناسب تخمین زده شد. بدین سبب ۳۰ مقیاس در بین جامعه آماری توزیع شد و از انحراف معیار (۰/۴۴۵) نمونه مذکور در فرمول

$$n = \frac{z_{\alpha}^2 \times sd^2}{d^2}$$

استفاده شد. در این رابطه، Z مقدار احتمال نرمال استاندارد (که براساس جدول احتمال های نرمال استاندارد و با توجه به ۲ دامنه بودن آزمون برای ۹۹٪ برابر با ۲/۵۸ است)، سطح خطا، E دقت مورد نظر و انحراف معیار می باشد. با در نظر گرفتن سطح اطمینان ۹۹٪، دقت ۰/۰۵ و انحراف معیار ۰/۴۴۵ تعداد نمونه ۴۶۰ تن برآورد شد. پایایی مقیاس نیز به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفا کرونباخ و پایایی مرکب در نمونه ای متشکل از

در ادامه مطالب لازم را بر آن افزوده و مطالب مبهم نیز ویرایش شد. از این طریق متن مصاحبه ها استخراج گردید. قابلیت اعتماد (dependability) با مطالعه مجدد کل داده ها از طریق ویرایش مطالب مبهم و اضافه نمودن مطالب ضروری، فراهم گردید و تلاش شد تا بین یافته های مطالعه، تناسب و سازگاری منطقی وجود داشته باشد (۱۸). ملاحظات اخلاقی پژوهش نیز در هر ۲ بخش کیفی و کمی به شرح ذیل بود: تمامی مراحل گردآوری داده ها، بر اساس رضایت آگاهانه ی مشارکت کنندگان در پژوهش انجام شد؛ به مشارکت کنندگان این اطمینان داده شد که پاسخ ها و نظرات ایشان، حین پاسخ به صورت امانت نزد پژوهشگران، باقی خواهد ماند؛ همچنین، به مشارکت کنندگان این اطمینان خاطر داده شد که در صورت تمایل می توانند از فرایند تفسیر و تحلیل داده ها مطلع گردند. در بخش کمی پژوهش، هدف پژوهشگران سنجش روایی و پایایی «مقیاس عوامل مؤثر بر فقر ورزشی» بود.

لذا روایی محتوا به روش نسبت روایی محتوا (Content Validity Ratio) توسط نظرات ۱۰ تن از متخصصین (اعضای هیئت علمی رشته مدیریت ورزشی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز) با استفاده از جدول Lawshe و جدول تعیین حداقل ارزش (۲۰) (به جهت تعیین ضرورت وجود یک عبارت در ابزار)، از نمونه ها، خواسته شد تا هریک از عبارت ها را بر اساس طیف ۳ بخشی لیکرت: «عبارت ضروری است»، «عبارت مفید است، ولی ضروری نیست» و «عبارت ضرورتی ندارد» طبقه بندی کنند. نتیجه به دست آمده برای نسبت روایی محتوا ۰/۷۳ بود که مورد تایید قرار گرفت.

محاسبه شاخص روایی محتوای (Content Validity Index) مقیاس، با توجه به شاخص روایی محتوای Bausell & Waltz در نمونه ای از ۱۰ تن از اعضای هیئت علمی رشته مدیریت ورزشی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز بررسی شد که ابتدا مربوط بودن هر عبارت در مقیاس، بر اساس شاخص ۳ بخشی با ۴ نمره (۱-۴) ارزیابی شود (۲۱). بدین صورت که متخصصان «مربوط بودن»، «واضح بودن» و «ساده بودن» هر عبارت را بر اساس یک طیف لیکرتی ۴ قسمتی مشخص می کنند. متخصصان مربوط بودن هر عبارت را از نظر خودشان از ۱ «مربوط نیست»، ۲ «نسبتاً مربوط است»، ۳ «مربوط است»، تا ۴ «کاملاً مربوط است» مشخص می کنند. ساده بودن عبارت ها نیز به ترتیب از

سمیه علیزاده و همکاران

۱۳۶ تن (۲۹/۵ درصد) از نمونه‌ها: هفته‌ای ۱ بار؛ ۱۶۶ تن (۳۶/۱ درصد): هفته‌ای ۲ بار؛ ۱۰۷ تن (۲۳/۳ درصد): هفته‌ای ۳ بار و ۵۱ تن (۱۱/۹ درصد): نیز بیشتر از ۳ بار در هفته فعالیت ورزشی داشتند.

در تحلیل داده‌های کیفی که با استفاده از روش مصاحبه نیمه ساختاریافته به دست آمده بود، تعداد ۱۹۲ عبارت به عنوان عوامل فقر ورزشی در استان آذربایجان غربی شناسایی گردید.

برای اندازه‌گیری نسبت روایی محتوا مقیاس طراحی شده، از جدول Lawshe استفاده شد (۲۰). نتایج به دست آمده از نسبت روایی محتوا ۰/۷۳، به دست آمد و مورد تأیید قرار گرفت. همچنین برای اندازه‌گیری شاخص روایی محتوا از روش Bausell & Waltz استفاده شد (۲۲). نتایج ۰/۸۴ را نشان داد. تمامی شاخص‌ها برای تمام عبارات‌های مقیاس محاسبه شده است. برای سنجش روایی سازه به روش تحلیل عاملی اکتشافی، برای بررسی مناسب بودن داده‌ها، از آزمون اندازه‌گیری کفایت نمونه‌گیری (Kaiser-Meyer-Olkin Measure of sampling adequacy) و بارتلت استفاده شد. نتایج به دست آمده از این ۲ آزمون در (جدول ۱) نشان داده شده است. نتایج به دست آمده از آزمون KMO نشان داد که مقدار آن برابر با ۰/۹۸۸ بود که برای انجام تحلیل عاملی مناسب می‌باشد. همچنین نتیجه آزمون بارتلت در سطح خطای کوچکتر از ۰/۰۱ معنادار می‌باشد. به این معنا که ماتریس همبستگی بین عبارات‌های ماتریس واحدی نمی‌باشد. یعنی از یک طرف بین عبارات‌های داخل هر عامل همبستگی بالایی وجود دارد و از طرف دیگر، بین عبارات‌های یک عامل با عبارات‌های عامل‌های دیگر، هیچگونه همبستگی وجود ندارد.

۴۰ تن از مشارکت‌کنندگان ورزش همگانی شهرستان ارومیه که به صورت غیرتصادفی و در دسترس انتخاب شده بودند، محاسبه گردید.

تحلیل داده‌ها با استفاده نرم افزارهای آماری اس پی اس اس نسخه ۲۴ و پی ال اس نسخه ۱,۲,۳ انجام گرفت.

یافته‌ها

اطلاعات جمعیت شناختی در بخش کیفی نشان داد از نظر جنسیت ۱۱ تن مرد و ۹ تن زن، از نظر شغلی، ۴ تن از اعضای هیئت علمی رشته مدیریت ورزشی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز، ۴ تن شهرداری شهرستان ارومیه، ۲ تن آموزش و پرورش شهرستان ارومیه، ۳ تن اداره ورزش و جوانان شهرستان ارومیه، ۱ تن اداره ورزش و جوانان شهر میاندوآب و ۶ تن سازمان تربیت بدنی شهرستان ارومیه شاغل بودند. همچنین، از نظر تحصیلات، ۶ تن دارای مدرک کارشناسی ارشد، ۷ تن دارای مدرک دکترا، ۶ تن دانشجوی دکترا و ۱ تن کارشناسی بودند.

اطلاعات جمعیت شناختی در بخش کمی حاکیست از نظر جنسیت، ۲۵۴ تن (۵۵/۲۱ درصد) از نمونه پژوهش زن و ۲۰۶ تن (۴۴/۷۹ درصد) مرد بودند. همچنین، به لحاظ مدرک تحصیلی ۸۵ تن (۱۸/۱ درصد) کارشناسی به پایین؛ ۲۴۷ تن (۵۳/۶ درصد) کارشناسی؛ ۱۰۸ تن (۲۳/۴ درصد) کارشناسی ارشد و ۲۰ تن (۴/۹ درصد) نیز دارای مدرک دکترا بودند. بعلاوه، ۲۳۱ تن (۵۰/۲۱ درصد) از نمونه‌های پژوهش مجرد و ۲۲۹ تن (۴۹/۷۹ درصد) متأهل بودند. از نظر سابقه فعالیت بدنی، ۷۹ تن (۱۷/۱۷ درصد) از نمونه‌ها کمتر از ۵ سال؛ ۱۱۰ تن (۲۳/۹ درصد) ۶-۱۰ سال؛ ۱۵۰ تن (۳۲/۶ درصد) ۱۱-۱۵ سال؛ ۱۲۱ تن (۲۶/۳ درصد) نیز بیشتر از ۱۵ سال فعالیت بدنی داشتند. در نهایت از جهت تعداد دفعات ورزش در هفته،

جدول ۱: آزمون KMO و Bartlett

آزمون کفایت نمونه‌گیری	۰/۹۲۵
Chi square	۲۰۷۹۳/۷۶۵
آزمون بارتلت	۱۰۳۵
سطح معناداری	۰/۰۰۱

پیشرفت در حوزه سلامت (progress in health)، نهادینه سازی (institutionalization)، جذاب (attractive)، عوامل رفتاری (behavioral factors)، فرهنگ سازی (culture building)، خط مشی (policy)، سرمایه مالی و انسانی

روانشناختی (psychological)، امکانات و تجهیزات (facilities and equipment)، ظرفیت و بستر (capacity and bedding)، توسعه پایدار (sustainable development)،

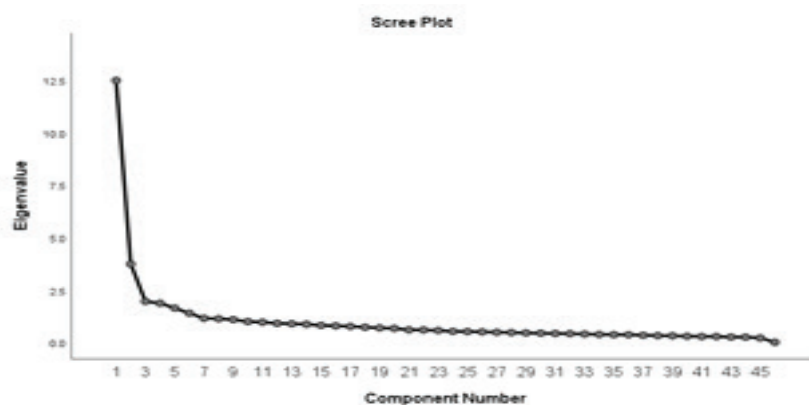
ریزه استفاده شد. بر پایه این ملاک عواملی که دارای ارزش ویژه یک و یا بیشتر از آن باشند به عنوان قابل استخراج تعیین می شوند (شکل ۱).

همان طور که در (جدول ۲) نشان داده شده، سازه های به دست آمده از تحلیل کیفی ۱۶ عامل دارای ارزش بزرگتر از ۱ بوده و قابل استخراج می باشند. نتایج به دست آمده از مقیاس Kaiser و نمودار سنگ ریزه نشان می دهد که ۱۶ عامل به دست آمده در مجموع ۷۴/۰۸۴ درصد از واریانس کل آزمون را تبیین می کند.

(financial and human capital)، مطالعه و نیازسنجی (study and needs assessment)، موانع سیستمی (systemic barriers)، راهبردهای مدیریت کلان (macro management strategies)، راهبردهای مدیریت میانی (middle management strategies)، راهبردهای مدیریت اجرایی (executive management strategies) را نشان داد. همچنین در اجرای تحلیل عاملی نتایج مربوط به تعداد عامل های قابل استخراج برای چرخش می باشد. جهت تعیین اینکه چند عامل مناسب برای چرخش وجود دارد از ملاک های مختلفی همانند ملاک کیزر و نمودار سنگ

جدول ۲: واریانس استخراج شده با استفاده از مقادیر ویژه

عامل ها	ارزش های ویژه اولیه			مجموع مجذورات استخراج شده پس از چرخش		
	ارزش ویژه	درصد واریانس	درصد تراکمی واریانس	ارزش ویژه	درصد واریانس	درصد تراکمی واریانس
۱	۱۲/۵۱۳	۲۷/۲۰۲	۲۷/۲۰۲	۳/۹۶۱	۶/۶۱۲	۸/۶۱۲
۲	۳/۷۴۹	۸/۱۵۰	۳۵/۳۵۲	۳/۱۶۷	۶/۸۸۴	۱۵/۴۶۹
۳	۱/۹۶۵	۴/۲۷۲	۳۹/۶۲۴	۳/۰۹۸	۶/۷۳۶	۲۲/۲۳۱
۴	۱/۸۷۶	۴/۰۸۹	۴۳/۷۰۳	۲/۵۳۳	۵/۵۰۷	۲۷/۷۳۸
۵	۱/۶۴۹	۳/۵۸۴	۴۷/۲۸۷	۲/۴۸۶	۵/۴۰۴	۳۳/۱۴۳
۶	۱/۳۹۹	۳/۰۴۲	۵۳/۳۲۹	۲/۳۱۱	۵/۰۲۳	۳۸/۱۶۶
۷	۱/۱۵۹	۲/۵۱۹	۵۲/۸۴۸	۲/۰۲۶	۴/۴۰۴	۴۲/۵۷۰
۸	۱/۱۳۷	۲/۴۷۳	۵۵/۳۲۱	۱/۹۴۵	۴/۲۲۹	۴۶/۷۹۹
۹	۱/۹۰۷	۲/۳۸۶	۵۷/۷۰۷	۱/۶۱۴	۳/۵۰۸	۵۰/۴۰۷
۱۰	۱/۰۰۱	۲/۱۷۶	۵۹/۸۸۳	۱/۶۰۳	۳/۴۸۵	۵۳/۷۹۲
۱۱	-۰/۹۴۷	۲/۱۱۷	۶۲/۰۰۱	۱/۵۴۰	۳/۳۴۸	۵۷/۱۴۰
۱۲	-۰/۹۱۸	۱/۹۹۵	۶۳/۹۹۴	۱/۴۷۶	۳/۲۰۹	۶۰/۳۴۹
۱۳	-۰/۸۹۷	۱/۹۵۱	۶۵/۹۴۵	۱/۴۶۹	۳/۱۹۳	۶۳/۵۴۲
۱۴	-۰/۸۷۶	۱/۹۰۵	۶۷/۸۵۱	۱/۳۳۵	۲/۹۰۳	۶۶/۴۴۵
۱۵	-۰/۸۱۹	۱/۷۸۰	۶۹/۶۳۱	۱/۱۸۸	۲/۵۸۳	۶۹/۰۲۷
۱۶	-۰/۷۹۸	۱/۷۳۴	۷۱/۳۶۵	۱/۰۷۶	۲/۳۳۸	۷۱/۳۶۵

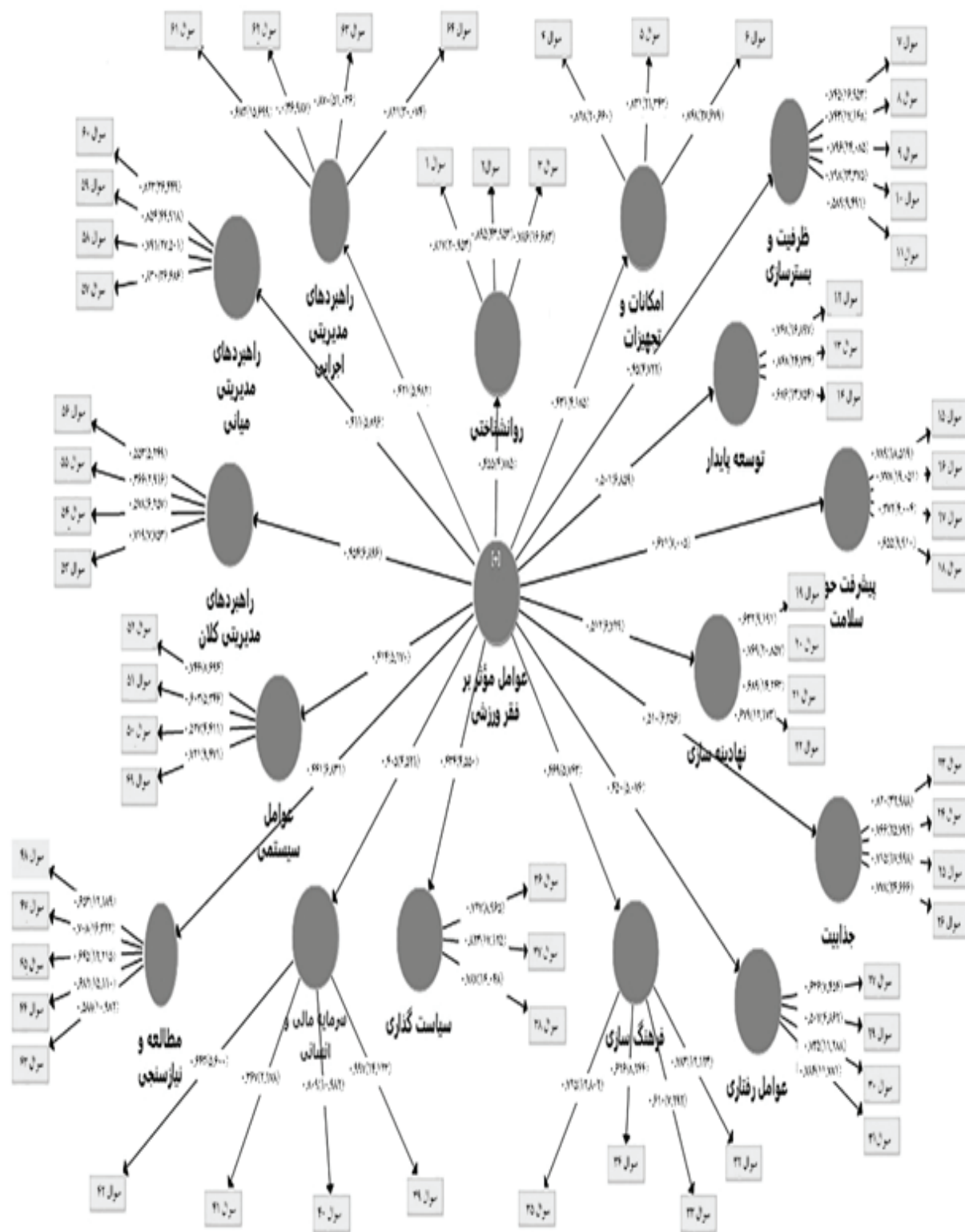

شکل ۱: عامل های استخراج شده با استفاده از نمودار سنگ ریزه

سمیه علیزاده و همکاران

دست آمده از بارهای عاملی بزرگتر از ۰/۴ و مقدار t value بزرگتر از ۱/۹۶ می باشد می توان استنباط نمود که هر ۱۶ زیرمقیاس شناسایی شده می‌توانند به عنوان عوامل فقر ورزشی استان آذربایجان غربی عمل نمایند.

همچنین، نتایج بدست آمده از سنجش روایی سازه به روش تحلیل عاملی تاییدی (که مشخصات نمونه‌ها در روش کار، ذکر شده) که با استفاده از رویکرد حداقل مربعات جزئی در (شکل ۲) نشان داده شد، با توجه به اینکه نتایج به

شکل ۲: نتایج بارهای عاملی و t value تحلیل عاملی تاییدی

نتایج سنجش پایایی به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفا کرونباخ و پایایی مرکب هم به شرح ذیل، مورد تایید قرار گرفت (جدول ۳).

جدول ۳: وضعیت همسانی درونی

متغیرها	آلفا کرونباخ	پایایی مرکب	وضعیت سازگاری درونی میانگین واریانس مستخرج
روانشناختی	۰/۷۷	۰/۸۷	۰/۶۳
امکانات و تجهیزات	۰/۹۲	۰/۹۴	۰/۷۴
ظرفیت و بستر	۰/۸۵	۰/۹۰	۰/۷۰
توسعه پایدار	۰/۸۸	۰/۹۱	۰/۷۳
پیشرفت در حوزه سلامت	۰/۸۸	۰/۹۲	۰/۸۰
نهادینه سازی	۰/۸۱	۰/۸۹	۰/۷۱
جذابیت	۰/۸۰	۰/۸۸	۰/۶۹
عوامل رفتاری	۰/۷۵	۰/۸۷	۰/۶۸
فرهنگ سازی	۰/۷۷	۰/۸۶	۰/۶۵
خط مشی	۰/۷۳	۰/۸۵	۰/۷۸
سرمایه مالی و انسانی	۰/۸۶	۰/۹۱	۰/۷۳
مطالعه و نیازسنجی	۰/۷۶	۰/۷۸	۰/۴۸
موانع سیستمی	۰/۸۹	۰/۹۲	۰/۷۰
راهبردهای مدیریت کلان	۰/۷۹	۰/۷۳	۰/۶۰
راهبردهای مدیریت میانی	۰/۷۲	۰/۸۲	۰/۶۱
راهبردهای مدیریت اجرایی	۰/۸۲	۰/۸۶	۰/۴۵

پیش بینی الگو در سازه‌های درون‌زا را مشخص می‌کند. الگوهایی که دارای برازش ساختاری قابل قبول هستند، باید قابلیت پیش‌بینی متغیرهای درون‌زای الگو را داشته باشند. بدین معنا که اگر در یک الگو، روابط بین سازه‌ها به درستی تعریف شده باشند، سازه‌ها تاثیر کافی بر یکدیگر گذاشته و از این راه فرضیه‌ها به درستی تأیید شوند. Henseler و همکاران (۲۴) سه مقدار ۰/۱۵، ۰/۲ و ۰/۳۵ را به عنوان قدرت پیش‌بینی کم، متوسط و قوی تعیین نموده‌اند.

برای تعیین برازش ساختاری الگوی معادلات با رویکرد حداقل مربعات جزئی از شاخص‌های، ضریب تعیین R²، شاخص Q² و آماره GOF استفاده شد. مقدار R² تنها برای متغیرهای درون‌زای الگو ارائه می‌شود و در مورد سازه‌های برون‌زا مقدار آن برابر صفر است. هرچه مقدار R² مربوط به سازه‌های درون‌زای الگو بیشتر باشد، نشان از برازش بهتر است. Chin (۲۳) سه مقدار ۰/۱۹، ۰/۳۳ و ۰/۶۷ را به عنوان مقادیر ضعیف، متوسط و قوی برای برازش معرفی کرده است. همچنین شاخص Q² قدرت

جدول ۴: نتایج برازش ساختاری الگو

وضعیت	نتیجه	شاخص
متوسط	۰/۵۴۲	R ²
قوی	۰/۴۲۷	Q ²

در نهایت برازش الگو کلی تنها از یک معیار GOF استفاده می‌شود که این متغیر از طریق فرمول

$$GOF = \sqrt{\text{communalities} \times R^2}$$

فقرزدایی ورزشی در کشور بوده که این مشکلات در تمامی ابعاد و حوزه ها نمود کرده و سبب ایجاد محدودیت درجهت فقرزدایی ورزشی شده است. این یافته را چنین می توان تبیین نمود که برخی موانع از جمله توجه نکردن خانواده ها به ورزش در مناطق محروم و فقیرنشین کشور، وجود تغییرات طبیعی و جغرافیایی، ایجاد برخی معضلات طبیعی در این مناطق، نبود برنامه های آموزشی در حوزه ی ورزش، ضعف فرهنگی درخصوص استفاده تمامی اقشار و گروه های حاضر از برنامه ها و کلاس های ورزشی، نبود واحدهای صنعتی و تولیدی در جهت حمایت از ورزش و توجه نکردن مدیران ارشد ورزشی کشور به مقوله توسعه ورزش، می تواند سبب ایجاد و شکل گیری سایر موانع می شوند.

بعلاوه، در زمینه مقایسه عوامل شناسایی شده با پژوهش های مشابه، می توان به نتایج پژوهش Vandermeerschen و همکاران (۲۸) اشاره نمود که برای مثال در پژوهش Vandermeerschen و همکاران (۲۸)، عامل نیروی انسانی (با تبیین نبود مدیران بومی و افراد متخصص در زمینه ورزش) اشاره نمود که با پژوهش حاضر همخوانی داشته است. گزارش نمود. همچنین، پژوهش Kramer و همکاران (۱۵) در مورد عامل موانع فرهنگی همسو بوده و این یافته را چنین می توان تبیین نمود که موانع فرهنگی موجب ایجاد مسائلی از قبیل آگاهی پایین خانواده ها در راستای مزایای ورزش، نبود ضرورت و دغدغه در جهت توسعه ورزش در مناطق محروم و فقدان آگاهی دولت درخصوص ظرفیت های مناطق محروم در توسعه ورزش را، می گردد. همچنین نتایج به دست آمده از پژوهش حاضر، با نتایج پژوهش های ملکی همکاران (۲۹)، همسو و همخوانی داشته و نتایج حاکیست که فقدان سیاست گذاری، عدم مراقبت اصولی، نبود برنامه ریزی دقیق و مدون، فقدان برنامه های راهبردی در خصوص تجهیزات و امکانات از مهم ترین عوامل در فقر ورزشی بوده است و در تبیین این یافته ها می توان اذعان داشت که اگر امکانات ورزشی مناسب جهت شرکت افراد در ورزش فراهم نباشد، بسیاری افراد از شرکت در ورزش محروم خواهند شد.

نتیجه گیری

«مقیاس عوامل مؤثر بر فقر ورزشی» با ۱۹۲ عبارت و ۱۶ زیرمقیاس طراحی و دارای روایی و پایایی مورد تایید می باشد. بکارگیری از مقیاس طراحی شده برای شناسایی

به دست می آید. Wetzels و همکاران (۲۵) سه مقدار ۰/۰۱، ۰/۲۵ و ۰/۳۶ را به عنوان مقادیر ضعیف، متوسط و قوی برای GOF معرفی نموده اند. بنابراین، حاصل شدن ۰/۴۳۹ برای GOF نشان از برآزش کلی قوی دارد.

بحث

پژوهش حاضر با هدف طراحی و روان سنجی «مقیاس عوامل مؤثر بر فقر ورزشی» انجام گردید که در نهایت، نتایج حاکی از وجود ۱۹۲ عبارت و ۱۶ زیرمقیاس (روان شناختی، امکانات و تجهیزات، ظرفیت و بستر، توسعه پایدار، پیشرفت در حوزه سلامت، نهادینه سازی، جذاب، عوامل رفتاری، فرهنگ سازی، خط مشی، سرمایه مالی و انسانی، مطالعه و نیازسنجی، موانع سیستمی، راهبردهای مدیریت کلان، راهبردهای مدیریت میانی، راهبردهای مدیریت اجرایی) بود. در این راستا، نتایج پژوهش رنجبری و همکاران (۱۴) که به بررسی موانع فقرزدایی ورزش در ایران پرداختند و نتایج شناسایی موانع فقرزدایی در ورزش، با استفاده از روش تحلیل عاملی اکتشافی نشان داد که ۵ مانع: موانع مدیریتی، فرهنگی، زیرساختی، انسانی و حقوقی - قانونی از جمله موانع موجود در فقرزدایی ورزشی در کشور می باشند. همچنین، بر اساس نتایج پژوهش Adom-Aboagye و همکاران (۳) که اشاره کردند موانع فرهنگی، موانع مدیریتی و موانع زیرساختی از جمله مشکلات در مسیر توسعه و گسترش ورزش در محله ها و مناطق هستند. Friedman و همکاران (۲۶) به این نتیجه دست یافتند موانع مدیریتی و موانع حقوقی از جمله موانع موجود در مسئله فقرزدایی ورزشی هستند، اما، موانع موجود در فقرزدایی ورزشی در محیط های مختلف تفاوت های محسوسی دارد. Girginov & Hills (۲۷) نیز در پژوهش خود مشخص کردند که در محیط های مختلف، فقرزدایی ورزشی شرایط متفاوتی داشته و نبود رویدادهای بزرگ ورزشی و مسائل فرهنگی از جمله موانع مهم در مسیر توسعه ورزش در تمامی محلات و مناطق شهر لندن بوده است. همانطور که مشاهده گردید، نتایج پژوهش حاضر در خصوص عوامل شناسایی شده، مطابقت داشته و همسو بوده است. از این رو، با توجه به نتایج پژوهش حاضر مشخص شد که در شرایط فعلی کشور، موانع گسترده ای در حوزه های مدیریت، فرهنگی، زیرساختی، قانونی - حقوقی و انسانی در توسعه فقرزدایی ورزشی وجود دارد. این مسئله نشان دهنده مشکلات بسیار در زمینه

اقای دکتر حمید جنانی و آقای دکتر محمدرحیم نجف زاده می باشد که به شماره ۱۶۲۳۸۶۱۸۷ در سایت <https://ris.iau.ac.ir> به ثبت گردیده است. نگارندگان بر خود لازم می دانند مراتب تشکر صمیمانه خود را از کلیه عزیزان همکاری کننده در پژوهش، اعلام نمایند.

تضاد منافع

نویسندگان این مقاله هیچگونه تضاد منافی گزارش نکردند.

عوامل مؤثر بر فقر ورزشی توصیه می شود. همچنین، با عنایت به اینکه ابزار طراحی شده فقط در استان آذربایجان غربی سنجش روایی و پایایی شده، استفاده از این ابزار در سایر شهرها، می بایست با احتیاط استفاده گردد که بعنوان محدودیت پژوهش حاضر، محسوب می گردد.

سپاسگزاری

این مقاله حاصل رساله دکتری سمیه علیزاده به راهنمایی

References

1. Ouche OM, Oima DO, Oginda M. Effect of strategic planning on annual income of National Sports Federations in Kenya. *International Journal of Academic Research in Business and Social Sciences*. 2016; 6 (5): 41- 64. <https://doi.org/10.6007/IJARBS/v6-i5/2116>
2. Ghasemi H, Tojari F, Boroujerdi Alawi M, Emami H, Amiri M.]Content analysis of physical education instructors' views on sport components from 1969 to 2009[. *Sports Management*. 2012; 4(13); 137-52. https://jsm.ut.ac.ir/article_28717.html
3. Adom-Aboagye NAA, Coning C De, Bitugu BB, Keim M. Trends and tendencies in the facilitation and training of sport and development programs for the youth: Lessons of experience from African cases. *African Journal for Physical Activity and Health Sciences*. 2016; 22 (32): 908-919. <https://www.ajol.info/index.php/ajpherd/article/view/146787>
4. Darnell SC. Sport in International Development: Time to treat it seriously? *The Brown Journal of World Affairs*. 2008; 14 (2): 55-66. <https://www.jstor.org/stable/24590713>
5. O'Brien D, Parent MM, Ferkins L, Gowthorp L. *Strategic Management in Sport*. England: Routledge; 2019. <https://doi.org/10.4324/9781315266671>
6. Ratten V, Jones P. Future research directions for sport education: Toward an entrepreneurial learning approach. *Journal of Education+ Training*. 2018; 60 (5): 490- 499. <https://doi.org/10.1108/ET-02-2018-0028>
7. Shabani A, Ghafouri F, Honari H.]Study of public sports policies and strategies of the comprehensive sports development system of the country[. *Sports Management Studies*. 2015; 6 (27): 15-30. <http://ensani.ir/fa/article/338326/>
8. Specialized working group of the Transformation Committee of the Federation of Public Sports. *Document of Transformation, Excellence and Futurism of the Federation of Public Sports*. Tehran: Army of the Islamic Republic of Iran. 2015. <http://hameganiag.ir/>
9. Green M. From sport for all to not about sport at all? Interrogating sport policy interventions in the United Kingdom. *European Sport Management Quarterly*. 2006; 6 (3): 217-238. <https://doi.org/10.1080/16184740601094936>
10. Javadipour M, Sami Nia M.]Public sports in Iran and formulating vision, strategy and future plans[. *Journal of Applied Research in Sports Management*. 2013; 1 (4): 21- 30. <http://ensani.ir/fa/article/328067/>
11. Grima S, Grima A, Thalassinos E, Seychell Sh, Spiteri JV. Theoretical models for sport participation: Literature review. *International Journal of Economics and Business Administration*. 2017; 5 (3): 94-116. https://www.ijeba.com/dmdocuments/2017/2017_V_3_8.pdf <https://doi.org/10.35808/ijeba/138>
12. Alizadeh S.]Presenting a model of factors affecting the sports poverty of men and women in West Azerbaijan province with a combined approach qualitative and quantitative []. PhD thesis. Islamic Azad University Tabriz Branch. Faculty of Humanities. Department of Physical Education. 2020.
13. Veenman SA. Futures studies and uncertainty in public policy: A case study on the ageing population in the Netherlands. *Journal of Futures*. 2013; 53 (1): 42- 52. <https://doi.org/10.1016/j.futures.2013.08.008>
14. Ranjbari Sh, Agha Zadeh A, Chamangoli AA.] Study of the barriers sports poverty reduction in Iran.[*Sport Management Studies*. 2018; 10

- (50): 63-86.
15. Kramer D, Lakerveld J, Stronks K, Kunst AE. Uncovering how urban regeneration programs may stimulate leisure-time walking among adults in deprived areas: a realist review. *International Journal of Health Services*. 2017; 47(4): 703- 724. <https://doi.org/10.1177/0020731417722087>
 16. Yaghmaie F.]Content validity and its estimation[. *Journal of Medical Education*. 2003; 3 (1) 25- 28.
 17. Tayebi Abolhasani AH. [Introduction to research methodology: Standard procedures for qualitative data analysis]. *Journal of Science and Technology Policy Letters*. 2019; 9 (2): 67-95. http://stpl.ristip.sharif.ir/article_21535.html
 18. Yaghmaei F. [Measuring Behavior in Research by Valid and Reliable Instruments]. Tehran: Shahid Beheshti University of Medical and Gholbaran Publishing. 2006.
 19. Yaghmaei F, Mohajeri S. [Quality of life of mothers of children with special needs: A qualitative study]. *Journal of Urmia Nursing and Midwifery Faculty*. 2014; 11 (12): 1033- 1043. URL: <http://unmf.umsu.ac.ir/article-1-1759-fa.html>
 20. Lawshe CH. A qualitative approach to content validity. *Journal of Personnel Psychology*. 1975; 28 (4): 563-750. <https://doi.org/10.1111/j.1744-6570.1975.tb01393.x>
 21. Bagheri H, Yaghmaei F, Ashktorab T, Zayeri F. [Development and psychometric properties of Inherent Dignity Questionnaire in heart failure patients]. *Iranian Journal of Medical Ethics and History of Medicine*. 2014; 6 (6) :33- 44. <http://ijme.tums.ac.ir/article-1-5264-fa.html>
 22. Waltz CF, Bausell RB. *Nursing Research: Design, Statistics, and Computer Analysis*. Philadelphia: W.B. Saunders Co. 1981.
 23. Chin WW. The partial least squares approach to structural equation modeling. *Journal of Management Control*. 1998; 295 (2): 293-336. https://www.researchgate.net/publication/311766005_The_Partial_Least_Squares_Approach_to_Structural_Equation_Modeling
 24. Henseler J, Ringle CM, Sinkovics RR. The use of Partial Least Squares Path Modeling in international marketing. *Advances in International Marketing*. 2009 , 20 (1): 277-319. [https://doi.org/10.1108/S1474-7979\(2009\)0000020014](https://doi.org/10.1108/S1474-7979(2009)0000020014)
 25. Wetzels M, Odekerken-Schröder G, Oppen CV. Using PLS path modeling for assessing hierarchical construct models: Guidelines and empirical illustration. *Management Information Systems Quarterly*. 2009; 33 (1): 177-195. <https://www.jstor.org/stable/20650284> <https://doi.org/10.2307/20650284>
 26. Friedman MT, Andrews DL, Silk M.L. Sport and the façade of redevelopment in the postindustrial city. *Sociology of Sport Journal*. 2004; 21 (2): 119-139. https://www.researchgate.net/publication/291988728_Sport_and_the_Facade_of_Redevelopment_in_the_Postindustrial_City <https://doi.org/10.1123/ssj.21.2.119>
 27. Girginov V, Hills L. A sustainable sports legacy: Creating a link between the London Olympics and sports participation. *International Journal of the History of Sport*. 2008; 25(14): 2091-2116. https://www.researchgate.net/publication/249030542_A_Sustainable_Sports_Legacy_Creating_a_Link_between_the_London_Olympics_and_Sports_Participation <https://doi.org/10.1080/09523360802439015>
 28. Vandermeersch H, Van Regenmortel TV, Scheerder J. There are alternatives, but your social life is curtailed: Poverty and sports participation from an insider perspective. *Social Indicators Research*. 2017;133 (1): 119-138. <https://doi.org/10.1007/s11205-016-1360-z>
 29. Maleki M, Hosseini M, Ostadi Z, Mardani F.] A survey on sport challenges of Birjand female employees[. *Strategic Studies of Sports and Youth*. 2015; 14 (30): 3- 22. <https://www.sid.ir/fa/journal/ViewPaper.aspx?id=321734>